

VÝROČNÍ
ZPRÁVA
2012

SEVER
STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2012

Obsah

SEVER se představuje	5
Členství v asociacích, platformách a sítích	9
Ekologické výukové programy pro děti a mládež	10
Projektová výuka pro školy	14
Vzdělávání pedagogů.....	18
Vzdělávání dospělých.....	23
Volnočasové aktivity	26
Další práce v ekologické výchově	28
Komunitní práce, osvěta veřejnosti.....	31
Projekt DOTEK	35
Publikační činnost.....	36
Podpořili nás	39
Na SEVERu v roce 2012 pracovali	41
Finanční zpráva 2012.....	42

SEVER se představuje

S

tředisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER je občanské sdružení, které chce svým dílem přispět k udržitelnosti života na Zemi. Od roku 1994 usiluje prostřednictvím praktické ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty o prohloubení odpovědného jednání vůči přírodě a planetě i mezi lidmi navzájem. Mezi naše hlavní činnosti patří vzdělávání dětí, mládeže, pedagogických pracovníků, dalších profesních a zájmových skupin i veřejnosti, pořádání osvětových a dobrovolnických akcí, realizace projektů, zaměřených na životní prostředí a péči o krajinu. Vzdělávání se snažíme vést především formami založenými na prožitku, praktické činnosti a bezprostředním kontaktu se světem okolo nás. Svůj program realizujeme na místní, krajské, celorepublikové i mezinárodní úrovni.

Administrativní centrála

Úpická 146/18, 541 01 Trutnov
tel.: +420 739 203 201
e-mail: sever-adm@ekologickavychova.cz

Zajišťuje účetnictví, personalistiku, klíčování režijních nákladů, přípravu rozpočtů a jejich čerpání, koordinaci projektů.

Projektová centrála

Úpická 146/18, 541 01 Trutnov
tel.: +420 734 310 969
e-mail: sever-cz@ekologickavychova.cz

Vede celostátní projekty (Carbon Detectives, SEVER školám, školy sobě, Škola pro udržitelný život), zakázky a koordinace projektů ostatních pracovišť, vzdělávání pedagogických pracovníků, poradenství školám a veřejné správě.

Pracoviště Hradec Králové

Kavčí plácek 121, 500 03 Hradec Králové
tel.: +420 739 203 209
e-mail: sever-hk@ekologickavychova.cz

Zajišťuje ekologickou výchovu v Hradci Králové a okolí prostřednictvím výukových programů a školních projektů pro děti, vzdělávání pedagogů, pořádáním akcí pro veřejnost a provozem ekoporadny. Dlouhodobě spolupracuje s Univerzitou Hradec Králové.

Pracoviště Horní Maršov

Pobytové středisko:
Malá ulička 89, 542 26 Horní Maršov
tel.: +420 739 203 205
e-mail: sever-hm@ekologickavychova.cz

Ekocentrum DOTEK:
Horská 175, 542 26 Horní Maršov
e-mail: sever-dotek@ekologickavychova.cz

V Horním Maršově probíhají po celý rok pobytové výukové programy pro základní i střední školy, vícedenní semináře pro pedagogy a veřejnost, sídlí zde ekoporadna, knihovna. Pracoviště pořádá kulturní a osvětové akce, řemeslné dílny. K nejvýznamnějším akcím patří letní festival DOTEKY, pořádaný v areálu bývalé maršovské fary, kterou SEVER od roku 2002 vlastní a buduje zde víceúčelové Ekocentrum DOTEK – Dům obnovy tradic, ekologie a kultury.

Pracoviště Litoměřice

Masarykova 35, 412 01 Litoměřice
tel.: +420 739 203 212
e-mail: sever-ltm@ekologickavychova.cz

Působí v Litoměřicích a Ústeckém kraji především v oblasti vzdělávání žáků mateřských, základních i středních škol v ekologické výchově, pořádá semináře pro pedagogy, vede školní projekty. Ve spolupráci s městem Litoměřice a dalšími subjekty spolupřordává osvětové a kulturní akce, poskytuje ekoporadenství.

V roce 2012 jsme založili tři dceřinné obecně prospěšné společnosti: Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, Středisko ekologické výchovy SEVER Hradec Králové a Středisko ekologické výchovy SEVER Litoměřice. Dlouho plánované nové uspořádání nám umožní lépe a efektivněji reagovat na příležitosti a specifické potřeby v jednotlivých regionech našeho působení. V čele obecně prospěšných společností stojí správní a dozorčí rady, v nichž jsou zastoupeni členové mateřské organizace (občanského sdružení SEVER) i zástupci spolupracujících organizací (například Správa KRNAP, AOPK ČR, Univerzita Hradec Králové, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Město Litoměřice). Přizvali jsme také další odborníky z oblasti vzdělávání, komunikace a komunitního plánování.

Nově vzniklé obecně prospěšné společnosti fungují v úzké součinnosti. Svou činnost započaly zatím realizací menších, prakticky zaměřených projektů. V následujících letech budou postupně přebírat i větší díl dosavadních aktivit SEVERu ve vzdělávání a výchově.

HORNÍ
MARŠOV

HRADEC
KRÁLOVÉ

LITOMĚŘICE

Členství v asociacích, platformách a sítích

Jsme zakládajícím členem **Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina** (zal. 1996), které má dnes téměř 40 členských organizací v celé ČR (www.pavucina-sev.cz). Účastníme se řady společných projektů sdružení a některé koordinuje v Královéhradeckém a Ústeckém kraji – například síť MRKEV a Mrkvička. Společně s Pavučinou vydáváme časopis pro ekogramotnost Bedrník.

SEVER je společně s 20 dalšími ekoporadnami členem **Sítě ekologických poraden České republiky STEP**, která zajišťuje ekologické poradenství (www.ekoporadna.cz). V rámci členství poskytujeme bezplatné konzultace, týkající se ochrany životního prostředí, udržitelného rozvoje a odpovědné spotřeby. Spolupracujeme s ostatními ekoporadnami v síti na společných projektech.

Třetí významnou asociací, v níž je SEVER zapojen, je **Asociace ekologických organizací Zelený kruh** (www.zelenykruh.cz). Zároveň je i členem **Oborové platformy ekologických nevládních organizací**.

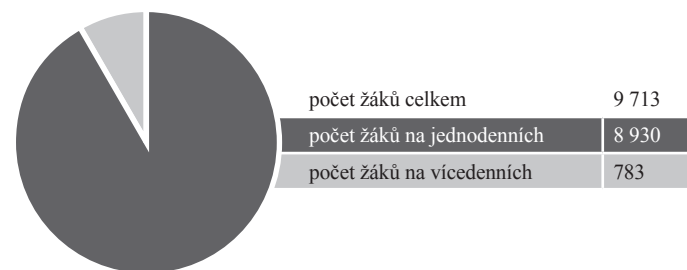
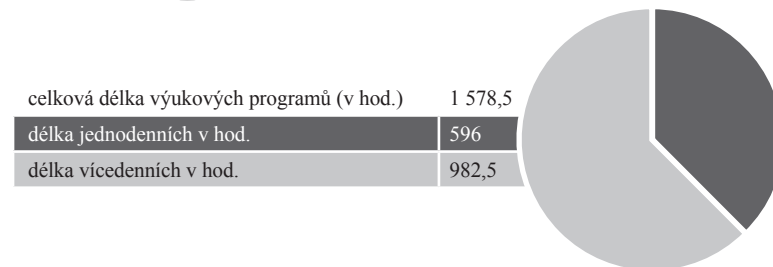
SEVER je **základním článkem hnutí Brontosaurus** (www.bronosaurus.cz), s ostatními základními články spolupracuje např. na pořádání volnočasových akcí.

Na krajské úrovni inicioval SEVER v roce 2006 vznik neformální sítě středisek ekologické výchovy a ekologických poraden v Královéhradeckém kraji KAPKA 21 a podobně působí i v kraji Ústeckém.

Ekologické výukové programy pro děti a mládež

Vzdělávací programy pro školy (od krátkých programů na několik vyučovacích hodin po týdenní pobytové programy v Krkonoších) nabízejí všechna pracoviště SEVERu. Učitelé je vybírají pro jednotlivé třídy z naší nabídky dle potřeb svých školních vzdělávacích programů a svých žáků. Děti a mladé lidi při programech učí naši lektori. Programy se snaží přispět k ekologicky odpovědnému jednání a rozvíjet klíčové kompetence, probíhají metodami aktivního a zkušenostního učení, snažíme se o pestrost a rozmanitost v metodách výuky a dáváme přednost vzdělávání v terénu.

V roce 2012 se na všech pracovištích SEVERu uskutečnilo celkem **480 výukových programů v celkové délce 1 578,5 hodin** a zúčastnilo se jich **9 713 žáků mateřských, základních i středních škol**. Z toho krátkodobých programů bylo 444 o celkové délce 596 hodin, kterých se zúčastnilo 8 930 žáků. Vícedenních výukových programů bylo realizováno 36 o celkovém rozsahu 982,5 hodiny a za účasti 783 žáků základních a středních škol.

Pobytové výukové programy

v rámci projektu Týden pro udržitelný život

V listopadu 2012 skončil tři roky trvající projekt Týden pro udržitelný život – vzdělávací pobytový program pro žáky ZŠ a SŠ. Projekt byl podpořen v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Hlavním cílem bylo zpracovat metodiku týdenních pobytových výukových programů jako účinné formy realizace průřezových témat (zejména environmentální výchovy), rozvíjet klíčové kompetence žáků, probudit zájem o oblast životního prostředí a zvýšit jejich občanskou angažovanost. Vznikla metodická příručka, kterou je možné využít při realizaci pobytových programů či využít dalšími způsoby pro pedagogickou činnost. Vytvořili jsme interaktivní web, na kterém si žáci ověřují a rozšiřují své znalosti získané při environmentálním pobytovém programu a kde i pedagogičtí pracovníci získají zajímavé metodické materiály. V rámci projektu jsme poskytli 70 konzultací pro pedagogické pracovníky, vztahujících se především k metodice environmentální výchovy. Týdenních pobytových programů se v rámci tohoto projektu zúčastnilo 913 žáků.

Interaktivní web: <http://tyden.ekologickavychova.cz/>

Za Naturou na túru

V přírodní památce Na Plachtě a Slunečná stráň se uskutečnilo celkem 8 výukových programů. 6 jich odvedli pracovníci Královéhradeckého SEVERu v PP Na Plachtě za účasti celkem 148 žáků a 2 proběhly pod vedením lektorů Správy KRNP a zúčastnilo se jich 41 dětí. Přihlásit se k účasti na některém z výukových programů v terénu je možné stále jak u SEVERu, tak u správy KRNP.

Řeka Labe – naše společné dědictví

Druhý ročník česko-německého projektu přinesl spolupráci a nová setkání partnerských škol. Děti z mateřských, základních i středních škol se zapojily do terénních výukových programů, zaměřených na zkoumání ekosystémů našich vod a jejich okolí. Projekt je realizován ve spolupráci Střediska ekologické výchovy SEVER a Saské zemské nadace přírody a životního prostředí / Sächsische Landesstiftung Natur und Umwelt (LaNU) a je financován z programu EU Cíl 3 / Ziel 3, na kterém se finančně podíli Evropské společenství (ERDF-Evropský fond pro regionální rozvoj).

Projektová výuka pro školy

S

kolám, které mají zájem o dlouhodobou práci svých žáků zaměřenou na řešení různých problémů a témat, nabízíme školní vzdělávací projekty. V roce 2012 byly zaměřeny například na rozvoj obce, inteligentní nakládání s energiemi, klimatické změny, globální rozvojovou spolupráci, ekologicky šetrný provoz školy a pracovalo se při nich mimo jiné metodami místně zakotveného učení, dějové linie či filosofie pro děti.

Škola pro udržitelný život

Program Škola pro udržitelný život (www.skolaprozivot.cz) završil v roce 2012 svůj 8. ročník. Tento asistenční a vzdělávací projekt je společným dílem Nadace Partnerství a SEVERu. Učí žáky základních a středních škol zodpovědnosti za místo, ve kterém žijí. V roce 2012 bylo v programu zapojeno 121 škol. Podmínkou pro vstup do pro-

gramu je absolvování kurzu pro učitele, zpracování vize obce a vytvoření databanky vhodných místních projektů. Mezi nejčastěji zpracovávaná témata patří péče o veřejná prostranství, interpretace místního kulturního a přírodního dědictví nebo nakládání s odpady. Škola pak získá certifikaci a s ní i finanční a poradenskou podporu. V dubnu 2012 nás navštívila Delia Clark z USA z Centra pro místně zakotvené učení a zapojování veřejnosti, propagátorka nové metody místně zakotveného učení. V Brně jsme k programu Škola pro udržitelný život a místně zakotvenému učení uspořádali konferenci NAOMAK. Této akci se zúčastnilo 101 učitelů a vedle paní Clark jim v rámci workshopů byli k dispozici i zkušení pedagogové a zástupci středisek SEVER, Lipka, Sluňákov, Nadace Partnerství nebo vídeňské pobočky Světového fondu na ochranu přírody (WWF Rakousko). Na konferenci navazovala exkurze po příkladech z dobré praxe, kterou absolvovalo 52 učitelů. Společně jsme navštívili úspěšně zrealizované projekty na moravských školách.

Mezinárodní projekt Carbon Detectives Europe

Na začátku května 2012 byla ukončena realizace tříletého projektu, jehož cílem bylo zařazení hlavních zásad udržitelného rozvoje do výuky žáků ve věku 8-15 let. Projekt si kladl za cíl žáky inspirovat ke snižování uhlíkové stopy jejich školy a současně se snažil o zvyšování jejich povědomí o klimatických změnách a důležitosti šetrného nakládání s energiemi.

Do projektu se zapojilo téměř 7 800 škol z deseti evropských zemí, v nichž byl projekt realizován, z toho bylo 119 českých škol.

Hlavní výstup projektu, webové stránky www.carbondetectives.cz, nabízejí i po skončení projektu uhlíkovou kalkulačku pro školy, výukové materiály, metodickou příručku, dotazníky či akční plán snižování emisí CO₂.

Projekt finančně podpořila Evropská komise prostřednictvím programu Intelligent Energy Europe a Ministerstvo životního prostředí České republiky.

Sít' ekoškol v České republice

Ekoškola (Eco-Schools) je mezinárodní program, v rámci kterého se žáci učí o environmentálních tématech a zároveň sami usilují o proenvironmentální chování školy. Zakládají celoškolský pracovní tým, vytvářejí si vlastní ekokodex, analyzují současnou situaci na škole v uvedených oblastech a navrhuji zlepšení, která se snaží naplnit. V roce 2012 bylo zapojeno 5 škol (4 základní a 1 střední) z Královéhradeckého kraje a 16 škol z Ústeckého kraje. Pro tyto zapojené školy z Královéhradeckého kraje se uskutečnily 4 výukové programy a 28 vyžádaných konzultací. V Ústeckém kraji se uskutečnilo 14 výukových programů, kterých se účastnilo 287 žáků. Bylo realizováno 63 telefonických a e-mailových konzultací a 8 konzultačních návštěv na školách. Každoročně udělovaný titul Ekoškola získala nově MŠ a ZŠ Úprkova z Hradce Králové, ZŠ Karla IV. z Nového Bydžova uhájila titul Ekoškola již potřetí. V Ústeckém kraji nově získala titul ZŠ Na Valech v Litoměřicích, ZŠ Třeбенice a ZŠ Karla IV. z Ústí nad Labem, Střekova. SEVER byl partnerem Sdružení Tereza v tomto projektu a zároveň je krajským koordinátorem programu Ekoškola v Královéhradeckém a Ústeckém kraji. Projekt byl podpořen z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Global Literacy for a Fairer World!

V roce 2012 pokračoval mezinárodní projekt Global Literacy for a Fairer World! (Globální výchovou za spravedlivější svět!) Hlavní náplní byla spolupráce se sedmi zapojenými školami a jejich pedagogy. Lektori SEVERU realizovali ve školách několik výukových programů s tématy chudoba, hlad, férový obchod. Pedagogové se scházeli, aby společně přemýšleli nad těmito tématy a jejich začleněním do výuky na základní škole. Naší významnou aktivitou v projektu bylo také natáčení videomateriálů pro výukové filmy v Ghaně, která je jedním z partnerů mezinárodního projektu. V lednu navštívil Horní Maršov profesor Emanuel Boon z Ghany, aby se zde zúčastnil diskuze o globálních problémech.

Modelové klimatické konference

Na mezinárodním projektu se podíleli žáci z Anglie, Polska a České republiky. Žáci absolvovali výukový program o klimatických změnách. Týmy žáků následně zastupovaly vybrané státy světa a na základě zjištěných skutečností se na závěrečné konferenci pokoušeli najít společné východisko z problémů, způsobených vlivem lidské činnosti na klima planety. Klimatické konference se konaly ve všech zúčastněných zemích. V Česku se uskutečnilo 5 konferencí, do projektu se u nás zapojilo 19 škol a 264 žáků. V závěru se žákům podařilo najít kompromis a uzavřít „dohody“, které by vedly ke snížení produkce CO₂.

Učíme v souvislostech

Nový projekt, zaměřující se na žáky mateřských, základních i středních škol, se zabývá tématy trvale udržitelného rozvoje. Pomocí výukových programů, sestavených do tematických cyklů, seznamuje žáky s problematikou udržitelného rozvoje v širších souvislostech. V roce 2012 prošlo 26 výukovými programy 509 žáků. Projekt je realizován z Dotačního programu Královéhradeckého kraje.

Vzdělávání pedagogů

P

ro pedagogy jsme v roce 2012 uspořádali 61 vzdělávacích akcí, které navštívilo celkem 1068 účastníků.

Vzdělávání pedagogů, konzultace a poradenství se v tomto roce uskutečnily zejména díky dvěma dlouhodobým grantům Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, zaměřeným na vzdělávání pedagogů: SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách (ukončen k 31.10.) a Environmentální vzdělávání pedagogů (ukončeno k 31.1.).

Dále se SEVER dodavatelsky podílel na zajištění části výstupů projektu *Nastavení a ověření podmínek pro vzdělávání k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy* (ukončen k 30.6.2012). Zajišťil jeden běh specializačního studia včetně doškolovacího semináře pro absolventy a podílel se na vzniku

publikace Metodika Specializačního studia pro školní koordinátory EVVO.

Některé další akce se uskutečnily v rámci projektů Škola pro udržitelný život, Carbon Detectives Europe, Ekoškola, Global Literacy for Fairer World!, Řekla Labe-naše společné dědictví a část akcí proběhla v rámci činnosti SEVERu jako krajského koordinátora EVVO v Královéhradeckém kraji (konzultace, konference pro pedagogy KAPRADÍ a konference pro učitelky MŠ KAPRADÍČKO). Tyto konference se rovněž konaly v Ústeckém kraji. Novinkou v tomto roce – z hlediska financování vzdělávacích akcí pro pedagogy – byla realizace několika seminářů v rámci „šablon“ EU – peníze školám.

Environmentální vzdělávání pedagogů

Projekt byl zaměřen na systematické vzdělávání pedagogů Královéhradeckého kraje ve třech rovinách: vzdělávání a podporu školních koordinátorů EVVO, vzdělávání pedagogických týmů partnerských škol a vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků.

Vzdělávání koordinátorů EVVO zahrnovalo specializační studium a dva doškolovací semináře pro již vyškolené koordinátory EVVO.

V oblasti vzdělávání a podpory pedagogických týmů z 10 škol (7 středních a 3 základních) bylo na 25 seminářích (6 pobytových a 19 jednodenních) proškolen 380 pedagogů. V rámci spolupráce se školami vzniklo 10 modulů environmentálního vzdělávání, představených na závěrečné konferenci. Zkušenosti pedagogických týmů i aktivity ze seminářů byly také shrnuty v publikaci „Manuál zkušeností aneb jak na environmentální výchovu v základních a středních školách“. Projekt skončil k 31.1.2012.

SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život na školách

V říjnu 2012 skončil rozsáhlý tříletý projekt, zaměřený na vzdělávání pedagogů úplných i neúplných základních škol a středních škol v 9 krajích: Královéhradeckém, Ústeckém, Pardubickém, Středočeském, Libereckém, Olomouckém, Jihomoravském, Zlínském a v kraji Vysočina. Partnerem projektu bylo Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina a hlavním dodavatelem vzdělávacích akcí pro moravské kraje Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Brno.

Díky tomuto projektu se uskutečnilo celkem 72 vzdělávacích akcí v celkové délce 104 dní, kterých se zdarma zúčastnilo 1008 pedagogů.

Mezi nejčastější vzdělávací témata patřily náměty, jak využít region školy pro environmentální výchovu (včetně problematiky regionálních učebnic), terénní semináře s praktickými ukázkami aktivit, ekologicky šetrný provoz škol, globální a rozvojové problémy.

Novinkou ve vzdělávání byla práce s celými pedagogickými týmy jednotlivých škol – během projektu lektori systematicky pracovali se 17 školami. Týmům těchto škol poskytovali dlouhodobé systematické poradenství, cílené metodické vedení a vzdělávání „šité na míru“ podle společně vypracovaného plánu cílů ekologické výchovy. Výsledky vzdělávání týmů byly shrnuty v souhrnné evaluační zprávě.

Díky tomuto projektu vzniklo celkem 23 inovovaných či nových produktů (metodické manuály zkušeností škol, typ metodického vedení pedagogického týmu, různé typy seminářů). Dále byly vytvořeny 4 metodické pomůcky: reeditované DVD ABCD Ekologie aneb Životabudič (série krátkých filmů s praktickými návody k ekologicky šetrnému životu) a simulacíní hra Fishbanks (využívání obnovitelných zdrojů). Zcela nově byla vytvořena pomůcka Časová osa (využívání krajiny ČR člověkem v minulosti) a DVD Globální problémy (prezentace pro žáky a doplňující informace pro učitele k nejzávažnějším problémům světa).

Vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení pro udržitelný rozvoj

Projekt, zahájený 1.11.2012, je určen pedagogům Libereckého kraje a zahrnuje vzdělávání školních koordinátorů EVVO včetně nového ročníku specializačního studia (je to v pořadí již 6. ročník realizovaný SEVERem), vzdělávání ostatních pedagogů, kteří nejsou koordinátory EVVO. Zvláštností je též vzdělávání nepedagogických pracovníků týkající se především ekologicky šetrného provozu škol.

Vzdělávací akce a metodická pomoc pro učitele a další pedagogické pracovníky

SEVER nabízí pedagogům pestré spektrum vzdělávacích akcí. V roce 2012 probíhaly v rámci různých tematických projektů (Carbon Detectives, Škola pro udržitelný život, Global Literacy for a Fairer World) i v rámci projektů, zaměřených přímo na vzdělávání a metodickou pomoc pro pedagogické pracovníky. V roce 2012 jsme uspořádali 61 vzdělávacích akcí pro pedagogy, které navštívilo celkem 1068 účastníků.

Blíž přírodě v mateřské škole

20 učitelek MŠ z Královéhradeckého kraje prošlo cyklem 4 vzdělávacích akcí, pobytovým kurzem a své zkušenosti z projektu zpracovaly v závěrečné práci. Nejlepší práce, které účastnice vybraly na listopadové závěrečné konferenci, se staly součástí publikace „Čtyři království aneb základní podmínky života“. Celým projektem účastnice provázely prožitkové a badatelské aktivity vhodné do terénu a pestrá škála metod, zejména dramatické, výtvarné, pohybové výchovy a smyslové hry.

Krajské konference ekologické výchovy – KAPRADÍ

13. setkání škol a institucí Královéhradeckého kraje, rozvíjejících ekologickou výchovu, KAPRADÍ, se konalo ve Střední odborné škole Stěžery. Hlavním tématem bylo globální a rozvojové vzdělávání, v jehož duchu se nesly i dopolední dílny Jak vnímáme Afriku, Globální problémy, Společný svět ve výuce, Podobal-inspirace pro výuku s globálním rozměrem, Nás společný svět. Byly předány ceny za ekologickou výchovu v kategoriích Celoživotní přínos v oblasti EVVO (Mgr. Miroslav Pacholiček, Mgr. Pavel Světlík), Školní koordinátor EVVO, pedagog nebo lektor (Mgr. Dušan Vodnárek), Komunální politik/pracovník veřejné správy (Mgr. Iva Svobodová) a v kategorii Podnikatel (Josef Matyáš).

12. ročník KAPRADÍ se uskutečnil v listopadu také v Ústeckém kraji v ZŠ Na Valech v Litoměřicích. Pro 140 účastníků bylo připraveno deset praktických dílen, interaktivní výstava Supermarket svět od Centra Globálního vzdělávání NaZemi, výukové materiály a učebnice nakladatelství FRAUS a Rezekvítka, prezentace organizací v kraji, zabývajících se EVVO, ochutnávka Fair Trade výrobků a prodej výrobků z přírodních materiálů. Uskutečnila se diskuze o situaci EVVO na místní, krajské i celorepublikové úrovni, které se zúčastnili zástupci Krajského úřadu Ústeckého kraje, města Litoměřice, Správy CHKO České středohoří a základních a středních škol z Litoměřic.

Regionální setkání pedagogů mateřských škol KAPRADÍČKO

4. setkání pedagogů mateřských škol se zájmem o environmentální výchovu KAPRADÍČKO 2012 s praktickými dílnami se konalo 9. 11. v prostorách Královéhradeckého krajského úřadu a zúčastnilo se 62 hostů – z toho 45 učitelek a ředitelek MŠ. Na účastnici čekaly čtyři praktické dílny: 1. Projektování (praktické rady a ukázky realizovaných projektů MŠ) 2. Ovečky vlna-života plná (dílna zaměřená na zpracování ovčí vlny), 3. Rozezvučme se! (prožitkové aktivity založené na hudební výchově s využitím zvuků a materiálů z přírody), 4. O čtyřech královstvích (představení projektu zaměřeného na základní životní podmínky). Novinkou byl Kulatý stůl zaměřený na revizi RVP PV.

Vzdělávání dospělých

R

ozširujeme svou nabídku profesního i zájmového vzdělávání dospělých. V roce 2012 se s námi mohli vzdělávat pracovníci veřejné správy, členové a pracovníci neziskových organizací, zemědělství podnikatelé či zájemci o ekologicky šetrnou spotřebu či výtvarnou tvorbu v přírodě.

Vzdělávání k udržitelnému provozu kanceláře

V dubnu byl zahájen nový projekt, zaměřený na vzdělávání pracovníků veřejné správy v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje s hlavním tématem ekologizace provozu kanceláře. Vzdělávání probíhá v rámci 9 seminářů a jednoho dvoudenního putování po

příkladech dobré praxe. V závěru projektu vznikne metodika o vzdělávání tohoto druhu. Projekt je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Profesní vzdělávání pracovníků NNO v EVVO

Projekt, zaměřený na profesionalizaci zaměstnanců neziskových organizací, zabývajících se environmentální výchovou a vzděláváním pro udržitelný rozvoj v Královéhradeckém kraji, se skládal z 10 navazujících seminářů. Bylo proškoleno 45 zaměstnanců neziskových organizací a vydána metodická příručka o průběhu vzdělávání.

Sít' ekologických vzdělávacích a poradenských středisek v Královéhradeckém kraji – KAPKA 21

Projekt byl realizován ve spolupráci s partnerem projektu Krkonošská Poradenská a Informační, o.p.s a byl zaměřen zejména na zvyšování kvality služeb, nabízených středisky ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji. Zapojeným střediskům (INEX – SDA Kostelecké Horky, Ekocentrum Viola o.s., Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, ZO ČSOP Orlice, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Společná volba o.s., Villa Nova Uhřínov, Království Jestřebí hory o.p.s.) byly poskytovány supervize a následné konzultace ke zlepšování kvality jejich akcí. Na závěr proběhla konference, jejíž nedílnou součástí bylo i plánování, jak dále rozvíjet fungující síť. Důležitým výstupem projektu se stal společný katalog akcí pro školní rok 2011 – 2012 a následně i 2012 – 2013.

Ekoznačka – to je značka!

Do září 2012 trval projekt, zaměřený na odpovědné spotřebitelství v každodenním životě. Zaměřili jsme se na seznámení veřejnosti s ekoznačkami (Ekologicky šetrný výrobek, Bio, FSC, Fair Trade) a posílení jejich důvěryhodnosti. Zvyšování ekologické gramotnosti obyvatel Královéhradeckého kraje se uskutečnilo prostřednictvím devíti osvětových akcí (mezi něž patřil také Biojarmark, Den zemědělství a Den Země), dvou vzdělávacích seminářů a jednoho anketního šetření mezi obyvatelstvem. Ekoporadna v Hradci Králové poskytla 188 konzultací. V rámci projektu byla vydána sada barevných pohlednic s tematikou ekoznačení.

Do krajiny za land-artem

Tereza Hejtmánková, Michaela Hůrková a Marcela Veselá ze SEVERu připravily a uspořádaly tři land-artové workshopy v různých typech krajiny. Projektu se celkem zúčastnilo 60 lidí, především účastníků seminářů, které probíhaly v PP Na Plachtě, PP Orlice a lesích Nového Hradce. Byla vydána i publikace pro pedagogické pracovníky, kteří by chtěli podobnou tvorbu realizovat se svými žáky. Projekt byl podpořen Nadací O₂ – programem Think Big.

Volnočasové aktivity

Ďeťem a mladým ľidom sa zájmom o životné prostredie - od predškôľákú po študenty - nabízime zájímavé prežitie léta na táboch i celoročnej práci v kroužku. Pojítkem všetch akcií byl důraz na pobyt v přírodě, vzdělávání zábavnou a badatelskou formou a budování pozitivních vztahů k prostředí i uvnitř kolektivu.

Nezmaři

Deset dětí navštěvovalo v tomto roce přírodovědný kroužek Nezmaři. Učily se vzájemné spolupráci, řešení problémů, poznávaly zajímavosti životního prostředí. Nezmarům se podařilo zorganizovat školní sbírku pro svěřence záchranné stanice FALCO. Také jsme společně navštívili zimoviště netopýrů, CHKO České středohoří a během dvou-denního výletu na závěr školního roku jsme ocenili děti za celoroční práci v kroužku.

Brigády a prázdniny s Brontosaurom

Královéhradecké pracoviště SEVERu připravilo v létě pětidenní prázdninovou vzdělávací akci v Horním Maršově pro mládež z Hradce Králové a okolí. Program byl zaměřen na vodní biotopy. 16 účastníků se seznamovalo s životem a kvalitou vody v řece Úpě, s rostlinstvem náležejícím k biotopům horských potoků, řek, mokřadů a rašelinišť. Nedílnou součástí pobytu byla i praktická pomoc při údržbě území a spousta zajímavých her.

Letní tábor pro děti

V červenci se v Horním Maršově uskutečnil „malý tábor pro malé děti“. Skupina 24 dětí ve věku od 5 do 10 let se celý týden vydávala do přírody, děti se také vykoupały v Úpě i v Lyseččinském rybníce a vystoupaly na Rýchory. Většinu času trávil děti venku, prohlížely si vodní bezobratlé z potoka, louky a lesa, hrály prožitkové hry, zpívaly, poznávaly přírodu. Pro mnohé děti byly zážitky na letním táboře zcela nové a už se nemohly dočkat příštího léta.

Další práce

v ekologické výchově

D

louhodobě se snažíme vytvářet lepší podmínky pro ekologickou výchovu a vzdělávání, rozvíjet partnerství veřejné správy, škol a neziskového sektoru, podporovat školy a neziskové organizace v této oblasti a rozvíjet jejich spolupráci a zvyšování kapacit.

Sít' ekologických poraden a ekologické poradenství

SEVER je společně s 20 dalšími ekoporadnami z ČR členem Sítě ekologických poraden České republiky STEP, která zajišťuje ekologické poradny v ČR. V rámci členství ve STEP poskytujeme bezplatné konzultace týkající se oblasti ochrany životního prostředí, udržitelného rozvoje a spotřeby. Dále spolupracujeme s ostatními ekoporadnami na různých

projektech a činnostech. Na pracovištích SEVERU poskytujeme vždy jeden den v týdnu poradnu pro veřejnost, po celý týden přijímáme a vyřizujeme telefonické nebo písemné dotazy. V roce 2012 poskytly ekoporadny SEVERU celkem 166 konzultací, které byly zaměřené na problematiku ochrany životního prostředí (nakládání s odpady, výsadba zeleně, ekoznačky, ekologické zemědělství, odpovědné spotřebitelství, ochrana přírody a zprostředkování kontaktů na další organizace apod.). Poskytujeme bezplatné půjčování odborných publikací, filmů a vzdělávacích pomůcek. V ekoporadně lze také pořídit výrobky Fair Trade, FSC a certifikované regionální produkty.

M.R.K.E.V. a Mrkvička

Sít' M.R.K.E.V. („Metodika a Realizace Komplexní Ekologické Výchovy“) podporuje od roku 2001 základní a střední školy se zájmem o ekologickou výchovu. Sít' Mrkvička je určena mateřským školám a funguje od roku 2007. Na celostátní úrovni obě sítě administruje Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, SEVER zajišťuje komunikaci se školami v Královéhradeckém a Ústeckém kraji. Školy, které jsou součástí sítě, dostávají v pravidelných rozesilkách časopis Bedník a bulletin Mrkvička, doplňující metodické materiály a také jsou elektronicky informovány o dění na poli environmentální výchovy.

Krajská koordinace EVVO v Královéhradeckém kraji

V souladu s Krajskou koncepcí EVVO a Akčním plánem EVVO v Královéhradeckém kraji jsme v roce 2012 v Královéhradeckém kraji zajišťovali činnost krajského koordinátora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Poskytovali jsme široké spektrum služeb pedagogům, pracovníkům neziskových organizací, veřejnosti apod., zajišťovali administraci poradní skupiny pro EVVO, nabízeli konzultace a metodickou pomoc pro školy, střediska ekologické výchovy, obce, města a další zájemce, pravidelně jsme rozesílali aktuální informace z oblastí EVVO školám, organizacím a obcím v kraji,

zabezpečovali jsme přípravu a tisk bulletinu Ekoton, oblíbeného Kalendáře akcí pro veřejnost, umožňovali jsme školám zapojení do projektů, podporovali realizaci výukových programů středisky ekologické výchovy na území kraje, organizovali konferenci ekologické výchovy KAPRADÍ a regionální setkání pedagogů mateřských škol Kapradíčko, spravovali databázi EVVO a webový portál pro ekologickou výchovu (<http://www.ekologickavychova.cz/>).

Komunitní práce, osvěta veřejnosti

V mnoha činnostech se zaměřujeme na posilování občanského zapojování a komunitního rozvoje. Naším speciálním zaměřením je zapojování mladých lidí do těchto procesů – např. v programech Škola pro udržitelný život a Dětská fóra/Fóra mladých. SEVER se v roce 2012 podílel také na realizaci a organizaci mnoha osvětových akcí pro veřejnost. Velké oblíbenosti a návštěvnosti se těšily již tradiční akce jako Den Země, festival Doteky nebo Biojarmark.

Se SEVEREM k trvale udržitelnému životu v Hradci Králové

V rámci projektu bylo zrealizováno 85 výukových programů pro žáky, 12 osvětových akcí pro školy i veřejnost a 3 pracovní brigády v PP Na Plachtě. Poskytovali jsme konzultace občanům města Hradce Králové a okolí. Pro rodiny s dětmi vznikla publikace „Jak se máte, Cibulkovi?“.

Dětská fóra

V roce 2012 jsme uspořádali Dětská fóra v Litoměřicích, Jilemnici, v Dobříši, v Praze Libuši, Praze 14, Jihlavě a Táboře. Jedná se o diskuzi mládeže se zástupci z řad politiků a zástupců měst a obcí nad aktuálními problémy daného místa. Setkání s mládeží nabízí nový a zajímavý, tvůrčí pohled na problém z úhlu mladé generace. Akce se konaly ve spolupráci s Národní sítí zdravých měst, kam patří i Litoměřice.

Dětské zastupitelstvo Litoměřice

Dětské zastupitelstvo sestává z žáků 3 středních a 6 základních škol v Litoměřicích a má 19 členů. Zasedá jednou týdně. Členové se snaží zlepšit komunikaci mezi mládeží a městskými zastupiteli, pomáhají s organizací akcí ve městě, dávají možnost dětem vyjádřit se k dění ve městě, nabízejí možnosti, jak smysluplně využít volný čas. Pomáhají se zakládáním dětských zastupitelstev v jiných městech a spolupracují s krajským a národním Parlamentem mládeže. V roce 2012 se podíleli na akci Desatero problémů očima dětí a studentů a Stolu mládeže v rámci Velkého fóra pro obyvatele Litoměřic.

Zdravé město Litoměřice

Na oslavách 10. výročí Zdravého města Litoměřice SEVER prezentoval pojiždnou laboratoř, používanou v projektu Řeka Labe – naše společné dědictví. Návštěvníci akce si mohli vyzkoušet metody zkoumání vodního ekosystému, dělali rozbor kvality vody a pozorovali vodní bezobratlé. SEVER na akci obdržel ocenění za desetiletou spolupráci s městem Litoměřice.

Den Země

Na oslavy dne Země si každé pracoviště připravilo bohatý program pro různé cílové skupiny.

V Horním Maršově se zaměřili na ekologické nakupování. Na děti čekala nákupní stezka s úkoly, týkajícími se ekoznaček, recyklace, místních plodin, úspor energie. Dospělí si mohli přečíst mnoho dalších informací k ekologicky šetrnému nakupování, vyrobit šperky z elektroodpadu nebo si prohlédnout solární hračky a vařič. K poslechu hrála kapela Orchestrion. Nechyběly výrobky „Krkonoše originální produkt“, kozi stádo, ukázky různých řemesel, ochutnávka zeleninových salátů, prodej výrobků Fair Trade. K dispozici bylo také měření škodlivin ve spotřebním zboží. Na závěr děti shlédly divadlo „O veverkách a lidské hlouposti“. Za odpoledne nás navštívilo kolem 200 lidí.

Litoměřické pracoviště SEVERu připravilo na téma „Den Země pro mateřské školy aneb Letem světem“ hravé dopoledne. Na 10 stanovištích plnily děti různé úkoly a získávaly za ně odměny. Děti na trase provázely studentky Střední pedagogické školy z Litoměřic. Akce se zúčastnilo 482 dětí. V květnu pak SEVER uspořádal výlet pro rodiče s dětmi pod názvem Procházka po Zemi. Trasa vedla na Bílé stráně u Litoměřic, na děti čekaly zajímavé soutěže a divadelní představení.

Královéhradecké pracoviště SEVERu připravilo pro děti hravé dopoledne, inspirované Mezinárodním rokem udržitelné energie. Děti skládaly větrníky, hrály pexeso o udržitelných zdrojích energie, dozvídaly se o historickém vývoji osvětlení a o možnostech úspor energií doma i ve škole. Celkem se akcí ke Dni Země v Hradci Králové zúčastnilo 223 dětí z mateřských škol a 195 žáků základních a středních škol.

DOTEKY 2012 v Horním Maršově

Třídenní hudebně-divadelní ekofestival DOTEKY na svém 10. ročníku nabídl návštěvníkům koncert vokální skupiny Yellow Sisters, divadelní představení Baba Yaga. Ve stárem kostele vystoupil Dan Bárta s kytaristou Jaroslavem Friedlem, předskokanem byla kapela Marta a Rasputin Band. Nedělním ránem zněla songová bohoslužba za doprovodu

du kapely Husband. Současně s kulturním programem probíhal i Svatojánský festival ekologické výchovy, kde se různých seminářů, diskusí a praktických dílen zúčastnilo na 60 lidí ze středisek z celé ČR.

Biojarmark v Hradci Králové

Zúčastnili jsme se již šestého ročníku Biojarmarku v rámci Královéhradeckých Dožíněk. Návštěvníkům jsme nabídli dílnu, zaměřenou na hravé výtvarné zpracování odpadových materiálů a zodpovídali jsme dotazy ohledně ochrany životního prostředí, udržitelného rozvoje a spotřeby.

Cyklohappening v Litoměřicích

V září jsme v Litoměřicích uspořádali pátý ročník cyklohappeningu. V pelotonu, který projel městem, bylo kromě žáků základních a středních škol také několik zástupců města: místostarosta Mgr. Karel Krejza, Zdravé město zastoupil politik Mgr. Petr Hermann, tajemník MÚ Ing. Karel Chovanec, vedoucí odboru školství Ing. Andrea Křížová. Cílem akce bylo upozornit na problematiku cyklistiky v hustém městském provozu.

Obnova Emminy vyhlídky

V rámci grantu Nadace VIA a Fondu T – Mobile jsme v Malé Úpě v Krkonoších společně s místními obyvateli zrekonstruovali původní výletní místo z 20. století s malým altánkem, které skýtá nádherný výhled na údolí řeky Úpy směrem na Pec pod Sněžkou. Na zachovaných kamenných základech byl postaven nový altánek podle dobových vyobrazení. Místo je součástí kulturního dědictví dané lokality a je častým turistickým cílem.

Projekt DOTEK

P

rojekt DOTEK – Dům Obnovy Tradic, Ekologie a Kultury je vzorový příklad rekonstrukce památky, kdy zůstane zachován památkově cenný objekt a zároveň bude splňovat definici ekologického provozu (vytápění biomasou, rekuperace tepla, sluneční kolektory, použití přírodních a recyklovaných materiálů apod.). Cílem je vybudovat v areálu bývalé fary Ekocentrum DOTEK, které by mělo sloužit jako zázemí pro vzdělávání žáků i pedagogů, veřejnosti, pořádání akcí pro veřejnost včetně ekofestivalu DOTEKY, který má v Horním Maršově již dlouhou historii. Projekt rekonstrukce je financován z Operačního programu životní prostředí a z daru Královéhradeckého kraje.

Během celého roku probíhaly na budově barokní fary v Horním Maršově, kterou SEVER od roku 2002 vlastní, stavební práce. V podkroví vzniklo šest pokojů pro ubytování hostů, každý s vlastní koupelnou a toaletou. Pokoje v podkroví mají přírodní hliněnou omítku. V celé budově byla nově rozvedena elektřina, voda, otopný systém a kanalizace. U západní stěny byla vystavěna dřevěná přístavba pro kotelnu, technické zázemí, sklad kuchyně, šatnu a toalety pro návštěvníky. Střecha byla zateplena přírodní konopnou izolací a pokrytá šindelem. Byla opravena fasáda, která byla zároveň zateplena minerální vatou. V přízemí a patře hlavní budovy začaly práce na restaurování původních historických omítek a jejich dekorativní výzdoby.

Rekonstrukce několik set let staré budovy přinesla mnoho nových nepředvídatelných skutečností, kvůli nimž bylo nutno upravit původní projektovou dokumentaci, což si vyžádalo opětovné projednání s památkáři, hasičským záchranným sborem, krajskou hygienickou stanicí, Správou KR NAP, stavebním úřadem a v neposlední řadě také poskytovatelem dotace Státním fondem životního prostředí ČR.

Publikační činnost

roce 2012 vydal SEVER tyto nové publikace a pomůcky:

▮ **Putování prostorem a časem** – publikace obsahuje dvojice fotografií, pořízené na jednom místě v různých dobách. Srovnání historické a současné fotografie nabízí možnost zhodnotit změny, které se v krajině udály během let. Fotodokumentaci pořídili žáci škol, zapojených do stejnojmenného projektu.

▮ **Jak vnímají žáci chudobu** – výuková pomůcka obsahující 5 aktivit, které mapují názory a postoje žáků na témata chudoba a hlad. Pomůcka vznikla v rámci projektu „Globální výchovou za spravedlivější svět“.

▮ **Týden pro udržitelný život** – trojdílná publikace, rozdělená podle věkových skupin žáků, popisující průběh pobytového týdne, anotace jednotlivých bloků pobytového programu.

▮ **Energetické trojice** – stolní hra pro 2 až 4 hráče, kdy se každý snaží najít a přiřadit k sobě trojici souvisejících obrázků. Tématem hry jsou vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie.

▮ **Čtyři království aneb základní podmínky života** – metodická publikace pro pedagogy MŠ představuje čtyřdílný projekt, zaměřený na základní podmínky života na Zemi. Jednotlivé části jsou zpracovány jako integrované vzdělávací celky včetně výchovných a vzdělávacích cílů a způsobů jejich dosažení.

▮ **Jak se máte, Cibulkovi?** – publikace určená především rodinám s dětmi předškolního a mladšího školního věku je zaměřená na praktickou aplikaci trvale udržitelného života v praxi. Ve dvanácti kapitolách provázíme rodinu Cibulkových celým rokem prostřednictvím krátkých textů a pracovních listů s návody na drobné výrobky nebo tematickou hrou.

▮ **Poznáváme náš kraj** – Soubor pracovních listů pro žáky základních a středních škol, přibližujících Královéhradecký kraj z pohledu místopisu, geologie, vodstva, rostlinstva, živočišstva, kulturních památek a zvláště chráněných území. Texty inspiřují k zájmu o území kraje a návštěvě významných míst. Publikace je určena zejména všem pedagogům, kteří při vzdělávání žáků pokládají za významné vytvářet a upevňovat v nich vztah k místu, kde žijí nebo právě pobývají.

▮ **Kalendář akcí pro veřejnost** – kalendář akcí, které pro veřejnost připravují organizace, zabývající se environmentální výchovou a ochranou životního prostředí v Královéhradeckém kraji.

▮ **Výroční zpráva SEVERu za rok 2011**

▮ **Časová osa** – výuková pomůcka, znázorňující proměny v krajině ČR od pravěku po dnešek. Ukazuje souvislosti mezi činností člověka a proměnami krajiny.

▮ **Fish banks** – simulační hra, znázorňující konvenční rybolov a jeho vliv na rybí populace ve světových mořích.

▮ **DVD Globální problémy** – pomůcka pro druhý stupeň základních škol a střední školy s devíti prezentacemi na témata nejzávažnějších globálních problémů. Prezentace pro žáky, metodika pro pedagogy.

▮ **Vzdělávání pedagogických týmů základních a středních škol** v environmentálním vzdělávání – zkušební zpráva z projektu „SEVER školám, školy sobě – vzdělávání pro udržitelný život ve školách“.

▮ **Sada pohlednic** – pohlednice s vtipným obrázkem na téma BIO produkty, FSC dřevo, výrobky Fair Trade a Ekologicky šetrné výrobky.

Periodika

- *Bedrník* – vychází 4x ročně, náklad 1300 kusů. Časopis pro rozvoj ekogramotnosti.
- *Ekoton* – vychází 2x ročně, náklad 800 kusů. Bulletin EVVO v Královéhradeckém kraji.
- *Maršovský zpravodaj* – vychází 4x ročně v nákladu 500 ks. SEVER časopis rediguje.

Webové stránky

V roce 2012 jsme kromě vlastního webu (www.sever.ekologickavychova.cz), který se na sklonku kalendářního roku dočkal nového kabátu, provozovali nebo se podíleli na provozu několika dalších webových stránek:

- Portál pro ekologickou výchovu a poradenství: www.ekologickavychova.cz

Weby vzdělávacích projektů:

- Řeka Labe – naše společné dědictví – <http://rekalabe.eu/>
- Týden pro udržitelný život – <http://tyden.ekologickavychova.cz/>
- Škola pro udržitelný život – <http://www.skolaprozivot.cz/>
- Carbon Detectives Europe – <http://www.carbondetectiveseurope.org/>

Veřejná správa

Evropská komise – Evropský sociální fond, Evropská komise – Fond soudržnosti a Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropská komise – Generální direktorát pro energii (Intelligent Energy Europe), Evropská komise - Generální direktorát pro výchovu a kulturu (Youth in Action), Evropská komise – Generální direktorát pro rozvoj a spolupráci (EuropeAid), Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Státní fond životního prostředí, Ústecký kraj, Královéhradecký kraj, Jihomoravský kraj, Liberecký kraj, Magistrát města Hradec Králové, Město Litoměřice, obec Horní Maršov, ZŠ Na Valech, Česká rozvojová agentura, Státní zemědělský intervenční fond, Statutární město Hradec Králové

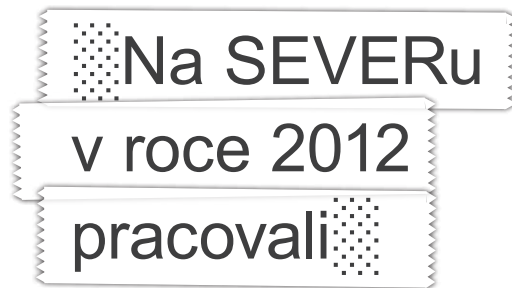
Neziskové organizace a podniky

Česko-německý fond budoucnosti, Centrum evropského projektování a.s. Hradec Králové, Bazalka s.r.o. Hradec Králové, Univerzita Hradec Králové, SOŠ veřejnosprávní a sociální Stěžery, Compel s.r.o. Trutnov, DLNK s.r.o., Lékárna GALENUS Hradec Králové, Nakladatelství Portál, Chata pod Studničnou, VAK Trutnov a.s., Zahradnictví Mečíř, Trutnov, DM Drogerie Trutnov, ZŠ a MŠ Horní Maršov, Stavební a inženýrská firma Klimeš, s.r.o., Národní síť zdravých měst, Česko-německý fond budoucnosti, Místní akční skupina Krkonoše, Nadace VIA a Fond T-Mobile, Toyota ČR, Nadace O₂ Think Big, Centrum evropského projektování, Hnutí Brontosaurus, Česká rozvojová agentura, Nadace Partnerství, Zelený kruh, SSEV Pavučina, Ústecká komunitní nadace, národní síť zdravých měst ČR

Jednotlivci

Zdeněk Šubrt, Vendula Kůtová, Ludmila Šubrtová, manželé Hartingerovi, manželé Jiráskovi, manželé Spěváčkovi, Jiří Šlehover, Iva Víravová, Bára Kulichová, Kateřina Kulichová, Jitka Macháčková, Lukáš Hilman, pracovníci firmy T-Mobile (Pavel Kapr, Jaroslav Kosina, Karolína Karasová, Nad'a Kosinová, Eva Bartoňová, Michaela Bri- chová), Kristýna Vojtíšková, Eliška Pigulová, Tom Habrůn, Jiří Bureš, Petr Hermann, Pavel Gryndler, Rita Vlčková, Petr Krňák, Luboš Hodys, Pavla a Vláďa Liškovi, Dana Skučková

...a mnozí další.

RNDr. Jiří Kulich, ředitel organizace, JUDr. Hana Kulichová, Eva Lučanová, Bc. Pavel Kaplan, Ing. Ivana Poláčková, Mgr. Milada Dobiášová, Bc. Lenka Hronešová, Ing. Mar- tin Vlček, Ing. Jaromír Kvasnička, Bc. Karin Kvasničková, Silvie Vacková, Dis., Ing. Eliška Hájková, Mgr. Dita Gollová, Šárka Lepší, Ing. Monika Kosinová, Mgr. Radka Urbánková, Mgr. Bc. Tereza Hejtmánková, Ing. Jana Skučková, Mgr. Lucie Tomášková, Mgr. Kateřina Lichtenbergová, Mgr. Ivo Farský, Leona Pekárová, Ing. Iva Víravová, Mgr. Michaela Hůrková, Renata Richterová, Mgr. Petr Panaš, Mgr. Tomáš Brabeneč, Bc. Marcela Veselá

Externí spolupracovníci:

Mgr. Eva Rázgová, Iveta Vilimovská, Jan Franta.

Na rodičovské dovolené:

Mgr. Jitka Macháčková, Jana Kutáčková, Ing. Lucie Frantová, Mgr. Petra Formánková

Finanční zpráva 2012

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ke dni 31.12.2012 (v celých tisících Kč)

	Činnost hlavní	Činnost hospodářská
Spotřeba materiálu	1 282	
Spotřeba energie	196	1
Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	54	
Prodané zboží		49
Opravy a udržování	49	
Cestovné	292	
Náklady na reprezentaci	96	
Ostatní služby	6 394	
Mzdové náklady	7 221	
Zákonné sociální pojištění	2 293	
Zákonné sociální náklady	24	
Ostatní sociální náklady		
Daň silniční	1	
Daň z nemovitostí	7	
Ostatní daně a poplatky	11	
Smluvní pokuty a úroky z prodlení		

	Činnost hlavní	Činnost hospodářská
Ostatní pokuty a penále	1	
Úroky	27	
Kursově ztráty	54	
Dary	19	
Jiné ostatní náklady	60	
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	305	
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami		
Poskytnuté příspěvky	204	
Účtová třída 5 celkem	-18 589	-50
Tržby z prodeje služeb	3 914	25
Tržby za prodané zboží		66
Úroky	3	
Kursově zisky		
Jiné ostatní výnosy	267	
Přijaté příspěvky	194	
Přijaté členské příspěvky	3	
Provozní dotace	14 568	
Účtová třída 6 celkem	18 950	91
Hospodářský výsledek před zdaněním +/-	360	41
Daň z příjmu	29	
Hospodářský výsledek po zdanění +/-	331	41

ROZVAHA

ke dni 31.12.2012 (v celých tisících Kč)

AKTIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
Dlouhodobý majetek celkem	10 068	27 370
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	12 112	29 718
Pozemky	589	589
Stavby	4 762	4 762
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	479	479
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	235	235
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	6 046	23 653
Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-2 043	-2 348
Oprávky ke stavbám	-1 644	-1 827
Oprávky k samost. movit.věcem a souborům movit.věcí	- 164	- 286
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	- 235	- 235
Krátkodobý majetek celkem	11 405	8 555
Zásoby celkem	196	300
Zboží na skladě a v prodejnách	196	300

AKTIVA	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
Pohledávky celkem	4 970	4 033
Odběratelé	71	13
Poskytnuté provozní zálohy	130	44
Daň z přidané hodnoty	437	-47
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	4 258	3 992
Nároky na dotace a ost. zúčtování s rozp. orgánů územ. samospr. celků	36	
Jiné pohledávky	37	31
Krátkodobý finanční majetek celkem	6 211	4 113
Pokladna	105	250
Účty v bankách	6 106	3 863
Jiná aktiva celkem	29	108
Náklady příštích období	29	24
Příjmy příštích období		84
Aktiva celkem	21 474	35 925

PASIVA

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled- nímu dni účetního období
Vlastní zdroje celkem	12 372	28 492
Jmění celkem	11 306	27 110
Vlastní jmění	10 781	26 671
Fondy	524	440
Výsledek hospodaření celkem	1 066	1 381
Účet výsledku hospodaření	708	1 081
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	358	301
Cizí zdroje celkem	9 102	7 433
Krátkodobé závazky celkem	5 384	5 976
Dodavatelé	1 093	320
Přijaté zálohy		1 762
Ostatní závazky	8	7
Zaměstnanci	637	428
Závazky k institucím sociálního zabezpeč.a veř. zdravot.pojištění	276	236
Daň z příjmů	86	-39
Ostatní přímé daně	73	30
Ostatní daně a poplatky		-12
Jiné závazky	296	251

PASIVA

	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled- nímu dni účetního období
Krátkodobé bankovní úvěry		293
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	2 915	2 702
Jiná pasiva celkem	3 718	1 457
Výdaje příštích období	725	66
Výnosy příštích období	2 993	1 392
Pasiva celkem	21 474	35 925

Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER
Výroční zpráva za rok 2012

Vydalo © Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory -
SEVER, Brontosaurus Krkonoše, 2012
sever@ekologickavychova.cz
www.sever.ekologickavychova.cz

Bankovní spojení: ČSOB Trutnov, č.ú. 272921823/0300
Text: příspěvky pracovníků SEVERu upravila Jana Skučková
Grafická úprava: Petr Kutáček
Tisk: Tiskárna Polygraf, s.r.o.
Náklad: 200 ks
Vytištěno na recyklovaném papíře

ISBN 978-80-86838-44-1

Horní Maršov, 2013

